

Arkivsaksnr.:
2022/4313

Dokumentdato:
27.10.2022

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
105/22

Møtedato:
24.11.2022

Studieportefølje 2023

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning](#)
- [Studietilsynsforskriften](#)
- [UiBs kvalitetssystem for utdanning – systembeskrivelse](#)
- [UU-sak 42/22](#)

Saken gjelder:

Prosessene for oppretting og nedlegging av studieprogram er nedfelt i UiBs kvalitetssystem. UiB har et todelt kvalitetssystem for utdanningene som skal sikre gode prosesser frem mot søknadsfristen for nye studieprogram 31. august, og at de endelige søknadene om nye studieprogram følger lovfestede krav til akkreditering.

Denne saken omhandler endringer i UiBs samlede studieportefølje. I saken omtales oppretting av seks nye studieprogrammer, samt nedlegging av to programmer og en orientering om programmer som endrer navn. Etter søknadsfristen er studieprogrammene vurdert av den sentrale studiekvalitetskomiteen som inkluderer en ekstern fagfelle per program. En oppsummering av komiteens vurdering av hver søknad inngår i saken. Komiteen sender sin anbefaling til Utdanningsutvalget (UU). Utdanningsutvalget har vurdert alle de nye studieprogrammene som gode og har vedtatt å anbefale styret å opprette studieprogrammene. Utvalget anbefaler også styret å legge ned to studieprogram etter ønske fra fakultetene.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret oppretter følgende studieprogrammer:

- Masterprogram i japansk
- Master of Laws in EU and EEA Law
- Erfaringsbasert masterprogram i gravejournalistikk
- Erfaringsbasert masterprogram i krisepsykologi
- Integrert masterprogram i data science
- Masterprogram i barnevernsarbeid

Universitetsstyret legger ned følgende programmer:

- Bachelorprogram i retorikk
- Bachelorprogram i data science

Robert Rastad
universitetsdirektør

27.10.2022/Ida Fauskanger/Christen Soleim (avd. dir.)

Vedlegg:
1. Saksframstilling

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
105/22

Møtedato:
24.11.2022

Arkivsaksnr.:
2022/4313

Studieportefølje 2023

Bakgrunn

Den sentrale læringsdesigngruppen ved UiB Læringslab har fulgt opp fagmiljøene i arbeidet med å skrive søknad og utvikle programmene med tilhørende emner frem mot søknadsfrist 31. august 2022.

Den sentrale studiekvalitetskomiteen har vurdert om de omsøkte studieprogrammene er i overensstemmelse med Norsk kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) og tilsynsforskriftens krav til akkreditering av nye studietilbud. Komiteen inkluderer en ekstern fagfelle for hvert omsøkte program, som med sin fagbakgrunn skal vurdere kvaliteten i programmet, herunder kvaliteten i læringsutbyttebeskrivelser og sammenheng i emnebeskrivelser.

Studiekvalitetskomiteens medlemmer for søknadsåret 2022 ble oppnevnt av Utdanningsutvalget i april (sak 14/22):

Halvard Haukeland Fredriksen (visedekan for utdanning ved Det juridiske fakultet (JUS)).
Leder for komiteen

Marit Øilo (visedekan for utdanning ved Det medisinske fakultet)

Arild Raaheim (Professor, representant fra Universitetspedagogikk)

Hilde Skare (Studiesjef ved Fakultetet for Kunst, musikk og design)

Ida Fauskanger (Seniorrådgiver ved Studieavdelingen). Sekretær for komiteen

Eksterne fagfeller:

Søknad 1: Reiko Abe Auestad (Professor i japanstudier ved UiO)

Søknad 2: Hans Petter Graver (Professor ved institutt for privatrett, UiO)

Søknad 3: Elin Gardeström (Lektor i journalistikk ved Södertörns Høgskola)

Søknad 4: Torbjørn Svendsen (Professor ved Institutt for elektroniske systemer, NTNU)

Søknad 5: Asle Makato Sandvik (Forsker og avdelingsleder ved Politihøgskolen)

Søknad 6: Lennart Nygren (Professor Emeritus i sosialt arbeid ved Umeå universitet)

Komiteen skal også bestå av to valgte studentrepresentanter. I år har det ikke lyktes Studentparlamentet å finne representanter til å sitte i komiteen.

Kommentarer til saksgangen

Komiteen har i sin gjennomgang og rapport til Utdanningsutvalget, bemerket at det er en tydelig positiv trend om at søknader om nye studieprogram har blitt kvalitativt bedre de siste årene. Alle årets søknader er innholdsmessig gode og gjennomarbeidede. Dette viser at kvalitetssystemet fungerer og har hatt god effekt. Etter vurderingsmøtet har komiteen likevel uttrykt bekymring for prosessen frem mot søknadsfristen. Komiteen har forståelse for at prosesser i noen tilfeller må gå parallelt, men i årets runde fikk komiteen oversendt flere søknader som ikke var besluttet anbefalt på fakultetsnivå da fristen gikk ut. På forespørsel har fakultetene gitt foreløpige anbefalinger, men komiteens vurdering er at dette i fremtiden bør unngås.

Komiteens vurderinger av søknader om nye studieprogram

Følgende søknader ble behandlet i den sentrale studiekvalitetskomiteen, alle med plan om utlysning i opptaket høsten 2023. Komiteens merknader til søknadene er formidlet til fagmiljøene og fakultetene for oppfølging, og komiteen anbefaler at alle programmene opprettes.

1) Masterprogram i japansk

Fagmiljøet i japansk ved Institutt for fremmedspråk har planlagt et toårig masterprogram med en oversettelsesprofil. Programmet skal bidra til å øke språk- og oversettelseskompetansen til studentene, styrke rekruttering til ph.d. og møte behovet for flere lærere i videregående skole når etterspørselen etter japansk språk øker. Programmet skal lyses ut annethvert år.

Komiteens vurdering: Programmet er et resultat av mange års planlegging og virker svært gjennomtenkt. Valget av oversettelse som profil blir et positivt tilskudd til feltet i Norge, og et mastertilbud vil utnytte den solide kompetansen til fagmiljøet ved UiB. Det er foreslått en god rollefordeling mellom UiB og UiO som også tilbyr masterprogram i japansk, og komiteen anbefaler at fagmiljøet innhenter kompetanse knyttet til oversettelsesfeltet, for eksempel ved bruk av gjesteforelesere, både fra UiO og frilansmiljøet i Norge. Komiteen anbefaler også at fagmiljøet vurderer omfanget av masteroppgaven på 60 studiepoeng. UiO har gode erfaringer med overgang til 30 studiepoengs masteroppgave for japansk. Komiteen stilte spørsmål ved forholdet mellom søknadens beskrivelse av det store behovet for en slik masterutdanning, og at programmet kun er berammet med fem plasser. En eventuell endring i omfanget på masteroppgaven kan bidra til bedre ressursutnyttelse og eventuelt mulighet for å tilby flere plasser om interessen for programmet er stor.

1) Master of Laws (LL.M.) in EU and EEA Law

Det juridiske fakultet har planlagt et engelskspråklig masterprogram på 90 studiepoeng. Programmet skal gi en styrking og utvikling av EU- og EØS-juridisk kompetanse og undervisning i Norge. Programmet vil ha internasjonalt innhold og en internasjonal målgruppe.

Komiteens vurdering: Marit Øilo har ledet vurderingen av denne søknaden, da lederen for komiteen ble vurdert som inhabil. Søknaden er solid og faglig sterk. Styrket EU- og EØS-juridisk kompetanse treffer tiden. Programmet har en stor grad av gjenbruk av eksisterende kurs, med kun ett eget kurs. En del av studentene kan også ha tatt ett eller flere emner i graden fra før. Stor grad av gjenbruk er positivt for å sikre faglig robusthet, men komiteen mener fakultetet bør se på hvordan de kan sørge for å skape en egen identitet og tilhørighet for studentene.

1) Erfaringsbasert masterprogram i gravejournalistikk

Fagmiljøet ved Institutt for informasjons- og medievitenskap har planlagt en 90 studiepoengs master som retter seg mot journalister og redaksjonelle medarbeidere. Programmet har som mål å øke den praktiske, kritiske og analytiske kompetansen innen systematisk og metodisk undersøkende journalistikk i Norge. Det nye programmet kommer i tillegg til eksisterende Master i undersøkende journalistikk.

Komiteens vurdering: Programmet fremstår som dynamisk og innholdsrikt og vil være et viktig bidrag til fagfeltet. Spisskompetansen til fagmiljøet ved UiB utnyttes godt, og programmet blir unikt i Norden. Emnene i programmet er relevante og utviklende for studenter som jobber som journalister. Krav om to års erfaring fra bransjen vil bidra til at programmet er spisset mot oppdraget til fagfeltet. Etter forespørsel mottok komiteen

anbefaling og vurdering av faglig robusthet og undervisningsressurser fra instituttet. Med denne anbefalingen mener komiteen at fagmiljøet fremstår som tilstrekkelig robust til å opprette det nye programmet, men vil likevel bemerke at et ekstra masterprogram vil gi et hardt trykk på instituttets ansatte. Fagmiljøet bør vurdere å samordne emnene i de to masterprogrammene slik at presset på underviserne blir mindre.

1) Erfaringsbasert masterprogram i krisepsykologi

Senter for krisepsykologi har planlagt en 90 studiepoengs master, der målgruppen er ansatte i helse- og sosialsektoren i kommuner og helseforetak. Programmet vil møte et nasjonalt behov for forskningsbasert og praksisnær kompetanse i krisepsykologi.

Komiteens vurdering: Søknaden gjenspeiler det tydelige behovet for en slik type utdanning i Norge. Programmet kan være aktuelt for ansatte både ved Politihøgskolen og andre nødetater. Fagmiljøet bak søknaden fremstår som solid, og innholdet i graden tilfredsstillende alle krav. Komiteen stilte spørsmål ved om det er tenkt noen koblinger til andre metodefag ved fakultetet eller om det er vurdert å benytte felles metodefag i masterprogrammene. Dette kan være et bidrag for bedre ressursutnyttelse.

1) Integriert masterprogram i data science (siving)

Institutt for informatikk har planlagt et femårig integriert sivilingeniørstudium. Programmet har en målsetning om å utdanne faglig ekspertise i data science som det i dag er mangel på i arbeidsmarkedet. Fagområdet er i skjæringsflaten mellom IKT og statistikk, og vil bidra til dyptgående kunnskap i teori, empiri og praktiske ferdigheter.

Komiteens vurdering er at innhold og tematisk fokus er godt ivaretatt i søknaden, og det er et klart behov for en slik utdanning. Studieprogrammet tilfredsstillende kravet til en 5-årig sivilingeniørgrad. Komiteen bemerker at emnet PHYS116 *Signal og systemanalyse* tilfredsstillende kravet til fysikk-/ kjemiinnhold som ligger i et sivilingeniørprogram, men emnet er mer et verktøyfag enn et fysikkfag. Fagmiljøet kan vurdere å supplere med et annet fysikkemne da noen retninger innen data science vil ha behov for mer fysikknær kompetanse. Komiteen bemerker videre at selv om omfordelingen av 35 studieplasser på bachelornivå (nedlegging av Bachelor i data science) til 20 studieplasser på masterprogrammet vil gi færre uteksaminerte kandidater, vil dette gi en økt grad av spesialisering som det er behov for i arbeidsmarkedet.

1) Masterprogram i barnevernsarbeid

Institutt for helse, miljø og likeverd (HEMIL) har planlagt en toårig master i barnevernsarbeid, der målgruppen er søkere med bakgrunn fra bl.a. sosialt arbeid, vernepleie, pedagogikk og psykologi. Programmet fokuserer på arbeidet i møte med barn og familier i utsatte livssituasjoner. Det psykologiske fakultet fikk tildelt 25 nye studieplasser til barnevern i 2022, og de nå totalt 70 studieplassene vil fordeles mellom eksisterende Master i barnevern og det nyopprettede programmet.

Komiteens vurdering er at programmet er velkomponert, og at fagmiljøet har god kompetanse til å drifte denne utdanningen. Master i barnevernsarbeid vil ha en sterkere innretning mot sosialt barnevern enn den eksisterende Master i barnevern. Det nye programmet er også rettet mot en annen søkergruppe og åpner for studenter med bredere utdanningsbakgrunn og relevant yrkeserfaring. Bredden i programmet gjør det veldig relevant for arbeidsmarkedet. Det omsøkte programmet har et organisatorisk innhold med

praktisk barnevernsarbeid på system- og individnivå, der master i barnevern har et mer klinisk perspektiv. Det er likevel en del overlapp mellom programmene og det er positivt at fellesinnholdet bidrar til mer robusthet. Komiteen påpeker at det er viktig for fagmiljøet å tenke samordning mellom programmene, med tanke på bemanning og sikker og effektiv drift. Det bør også sees på ytterligere samordning mellom emnene i de to programmene, f.eks. ved etablering av felles metodekurs.

Program som er anbefalt nedlagt fra 2023

1) Bachelorprogram i data science

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet anbefaler å legge ned bachelorprogram i data science i forbindelse med oppretting av *Integrert masterprogram i data science*. Programmene er innenfor samme fagfelt, og nedlegging handler fortrinnsvis om en omdisponering av studie plassene.

2) Bachelorprogram i retorikk

Det humanistiske fakultet anbefaler å legge ned bachelorprogram i retorikk. Programmet er et tverrfaglig samarbeid administrert av Institutt for filosofi og førstesemesterstudier. Programsensor konkluderte i 2017 med at programmet i flere år har vært preget av dårlig rekruttering, komplisert struktur og en utydelig faglig identitet. På bakgrunn av den femårige programevalueringen vedtok fakultetsstyret i 2021 å ikke anbefale reakkreditering, men prosessen ble etter programstyremøtet utsatt i påvente av eventuelle løsninger for å videreføre programmet. Da det ikke har kommet nye opplysninger til saken, ønsker fakultetet å fortsette arbeidet med å legge ned programmet.

Studieprogram som lyses ut med nytt navn i 2023

Følgende studieprogram har fått vedtatt nye navn. Tidligere navn i parentes.

- *Bachelorprogram i ernæring* (Bachelorprogram i human ernæring)
- *Bachelorprogram i politikk og forvaltning* (Bachelorprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap)
- *Masterprogram i politikk og forvaltning* (Masterprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap)
- *Årsstudium i politikk og forvaltning* (Årsstudium i administrasjon og organisasjonsvitenskap)
- *Master's programme in Politics and Governance of Global Challenges* (Master's programme in Public Administration)

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Det er gledelig at studieporteføljen utvikles, og at UiB kan tilby flere nye studieprogram neste høst. De nye programmene svarer godt på samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse, og utgjør viktige bidrag for arbeidsmarkedet.

UiBs kvalitetssystem ble revidert i 2018, der prosessen for oppretting av nye studieprogram fikk en ny form og prosedyre. Det er gledelig at komiteen kan se en positiv trend i søknadskvaliteten, og at kvalitetssystemet har bidratt til bedre kvalitet i prosessen med akkreditering av nye studieprogram. Dette gjør at vi nå kan opprette seks studieprogram med kvalitet på høyt nivå.

Det er likevel viktig at prosessene frem mot endelig søknad og vedtak i styret evalueres og justeres på bakgrunn av årets erfaringer, og at fristene overholdes slik at vi sikrer nødvendig forankring lokalt. Utdanningsutvalget sluttet seg til komiteens innspill til forbedring av prosessen under sin behandling av saken. Blant annet mente utvalget at det er uheldig at det

ikke var studentrepresentanter til stede i vurderingsmøtet, og det foreslås i tillegg at nye søknader skal inneholde et kortfattet sammendrag for å gi bedre oversikt for komiteens medlemmer. I tillegg foreslås det at det i fremtiden gjennomføres en bedre kontroll av ekstern fagfelles habilitet. Universitetsdirektøren slutter seg til disse vurderingene og vil be Studieavdelingen om å følge dem opp.

Med disse merknadene støtter universitetsdirektøren anbefalingen fra Utdanningsutvalget om oppretting og nedlegging av studieprogram.

27.10.2022/Ida Fauskanger/Christen Soleim (avd. dir.)